

Působení negativních vlastností v astrálním a éterném těle

Rudolf Steiner

Esoterní hodina, Berlín, 11. listopadu 1908

Jako esoterici se musíme naučit nahlížet vše exoterní co nejobjektivněji. Máme-li před sebou lidi, u nichž vidíme vlastnosti, které se nám nelíbí, nikdy je nesmíme zatracovat, ale musíme se snažit všechno správně rozeznávat. Ctižádost a domýšlivost jsou sice vlastnosti, s nimiž esoterik v sobě bojuje, bez nich by tu však nebylo leccos z toho, co lidé ve světě vydobývají. Jsou součástí světového plánu, mají hodnotu i nehodnotu. Proto bychom neměli odsuzovat lidi, kteří mají takovéto vlastnosti. Ctižádost a domýšlivost jsou patrné v astrálním těle jako ostny, jako ostré proudy, které vniknou zvenčí hluboko dovnitř, pak zase vyjdou ven a tam se ztrácejí.

Tyto ostny může esoterik používat k tomu, aby odvrátil takové myšlenky, může je používat jako ochranné zařízení proti myšlenkám vycházejícím ze ctižádosti a domýšlivosti. Pokud jim však podlehnou, proniknou do něj tyto ostny mnohem hlouběji než u exoterika, který je má pořád. Pokud má člověk pokušení tohoto druhu, musí své myšlenky okamžitě zaměřit na něco velkého, krásného a vznešeného, co vykonali vynikající géniové lidstva.

V případě závisti je napadáno éterné tělo a může dojít až k omezení krevního oběhu. V astrálním těle vzniká něco jako mlha, která člověku neumožňuje jasné vidění lidí, věcí a poměrů. Esoterik by měl ve chvíli, kdy se ohlásí pocit závisti, myslet na bytosti hodné úcty, na vznešená umělecká díla, na všechny projevy krásy.

V případě obou vlastností by měl člověk na sebe nechat působit představy schematického druhu, jaké získáváme při své theosofické práci. Představy o sedmi základních částech člověka nebo o vývojových pochodech Země. Při výše uvedených nectnostech trpí pravdivost lidské představivosti. Ta je pomocí tohoto prostředku posilována a uspořádávána a astrální tělo se opět uzdravuje a harmonizuje.

Toto lidské astrální tělo se v okultismu nazývá zero = nula, tzn. kůže tohoto astrálního těla. Obsahem je „nic“ pro duchovní svět a toto „nic“ máme proměnit v „něco“.

Dopady na astrální tělo má i zlost, zvláště pak prchlivost. Při ní se v astrálním těle ukazují uzlovité zatvrdliny s jemnými kořínky. Návaly krve, otoky žil jsou ochranným mechanismem, aby mohly být rozpuštěny.

Při zvědavosti vznikají v astrálním těle vrásky, které způsobují, že je ochablé a neklade odpor. Tato ochablost může zasahovat až do fyzického těla. Při žvanivosti vznikají v astrálním těle napětí, tlaky.

Prostředkem, jehož pomocí se dá působit proti těmto jevům a postupně je překonávat, je osvojit si vnitřní klid. Člověk se musí naučit čas od času se úplně oddělit od vnějšího světa. Pokud to žákovi připadá těžké, ať si představí caduceus. Krok za krokem bude pozbývat citlivost vůči neklidu, který s sebou přináší velkoměsto. Nic by nepomohlo sprovodit ze světa vnější hluk, neboť zhoubné vnitřní účinky by existovaly dál. Díky vnitřnímu klidu člověk dospěje k tomu, že bude hluk držet pořád dál od sebe.

Starosti si člověk do jisté míry samozřejmě dělat může, pokud to však tuto míru přesáhne, dostaví se uvadání, usychání fyzického mozku. Ustarané myšlenky do něj vrývají rýhy, které způsobují, že člověk musí tyto myšlenky promýšlet znovu a znovu. Fyzické tělo se mu tak stává brzdou v pokroku. Rysy ve tváři odrážejí tyto rýhy. Existuje jistá astrální substancialita, v níž žijí starosti, a jsou vysoce vyvinuté individuality, které tuto substanci lidských starostí berou na sebe. To jsou sótérové. Největším sótérem*, největším člověkem starosti byl Kristus.

* Sótér = vykupitel, spasitel. (Pozn. překl.)

GA 266/1